

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XVIII. De danmis, quæ redundare possunt in animam ex eo, quod
gaudium in temporalibus rebus constituat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Tum admonetur hominum. Sicut dixit idem Sapiens.

Vanitas quoque esset de vxore vel marito lacerari, quando euidenter non constat melius se in suo matrimonio statu Deo obsequi, imò potius erubescere deberent: eo quod matrimonium in causa sit (vt ait S. Paulus) vt non integrum cor Deo consecret, cum vnus alteri cor suum immerferit. Quam ob causam ait: *Solutus es ab vxore, solum querere vxorem*: sed iam quod eam habeat necesse est, vt id cum tali libertate cordis fiat, ac si illam non haberet. Quam rem ipsemet Apostolus de temporalibus etiam bonis, de quibus iam egimus loquens, docet istis verbis: *Hoc itaque dico fratres, tempus breue est: reliquum est, vt & qui habent vxores, tanquam non habentes sint: & qui sicut, tanquam non sicut: & qui gaudent, tanquam non gaudentes: & qui emunt, tanquam non possidentes: & qui viuunt hoc mundo, tanquam non viuunt. Quæ omnia idcirco dixit, vt significaret vanam inuileque esse gaudium in aliqua alia re constituere, quã in eo quod ad Dei obsequium pertinet: siquidem gaudium, quod non est secundum Deum, nequit animæ feliciter succedere.*

CAPVT XVIII.

De damnis, quæ redundare possunt in animam ex eo, quod gaudium in temporalibus rebus constituat.

Si detrimenta, quæ obsident animam Sed quod affectum voluntatis in temporalibus rebus demergat recensere deberemus; nec atramentum nec papyrus sufficeret, tempusque nimis esset breue. Siquidem ex valde exiguis principijs, ad grãdia mala deueniri potest, magnorumque bonorum iactura fieri. Quemadmodum ex vna

ignis scintilla nisi extingatur, ingens incendium oriri potest, quod totum comburat orbem. Vniuersa hæc damna originem trahunt, & in quodam præcipuo priuatio damno, quod in isto vano gaudio seu lætitia reperitur fundantur, nimirum in abalienatione recessuque à Deo.

Quemadmodum enim ex accessu animæ ad Deum per voluntatis affectum, omnia oriuntur bona; sic ex recessu, qui per istum erga creaturas affectum fit, vniuersa in animã mala redundant, secundum gaudij affectusque, quo creaturis agglutinatur, mensuram & proportionem. Hoc quippe est à Deo separari. Vnde secundum maiorem vel minorem à Deo separationem poterit vnusquisque conijcere dāna sua, magis vel minus intēsiuè vel extēsiuè se habere, quæ vt plurimum vtroque simul modo eueniunt.

Hoc priuatiuū damnum, ex quo oriri cætera priuatiua & positiua asseruimus, quatuor complectitur gradus, vnum alio deteriore. Cum autem anima quartum attigerit gradum, vniuersa etiam mala & detrimenta, quæ dici in hoc casu possunt incurrit. Hos quatuor gradus optime indicauit Moyses in Deuteronomio verbis istis. *Incrassatus est dilectus & recalcitrauit, incrassatus, impinguatus, dilatatus, dereliquit Deum factorem suum, & recessit à Deo salutari suo.*

Incrassari animam, primo dilectam, est huic creaturaru gaudio immergi. Atque hinc primus huius damni gradus progreditur videlicet retrocedere: quod nihil aliud est, quam quædam mentis circa Deum stupiditas & obfuscatio, quæ illi bona Diuina obscurat, quemadmodum nebula aëre inficit, ne possit commodè solis lumine illustrari, siquidem eo ipso quod spiritalis vir gaudium suum in re aliqua reponit, & appetitui habenas relaxat, vt ad ineptias defluat, obtenebratur circa Deum, simplicemque iudicij intelligentiam obnubilat.

Quemadmodum ex accessu per voluntatis affectum ad Deum omnia oriuntur bona, sic ex recessu ab eo omnia mala.

Deut. 32. 15.

Quatuor gradus per quos recessit anima à Deo gaudium suum in creaturis reponens.

B.
Iohannis
Cruce

Opera
Lystica

NVI

124

349. 4. 12.

lar. Secundum quod spiritus diuinus in libro Sapientie docuit, dicens. *Fascinatio nugacitatis obscurat bona, & inconstantia concupiscentia transuertit sensum sine malitia.* Quibus verbis significat Spiritus sanctus, quod licet nulla in anima præcesserit præconcepta malitia, concupiscentia sola & gaudium de rebus creatis, ad istum primum damni gradum inducendum satis sit, qui gradus est mentis stupiditas & iudicij ad veritatem capiendam, recteque de qualibet re iudicandum obscuritas, seu obfuscatio, neque ad malum hoc euadendum, sufficit sanctitas aut perspicax iudicium, quo homo sit præditus, si concupiscentiam aut gaudium de rebus temporaneis admittat. Idcirco enim Deus per Moysen

NOTA.

Exod. 23.

8.

nos admonens, hæc protulit verba: *Non accipies munera, quæ etiam excacant prudentes.* Præsertim verò hæc loquebatur ijs, qui futuri erant iudices, indigent enim huiusmodi homines iudicio defæcato & sagaci: quod habere nequaquam poterunt, ob concupiscentiam gaudiumque munerum. Et propterea eidem Moysi præcepit Deus, vt huiusmodi iudices constitueret, qui avaritiam abhorrent, ne forte iudicium eorum possessionum gustu, & delectamento obfuscareretur. Atque ita non solum dicit vt illas nolint, sed etiam vt abhorreant. Ad hoc enim vt aliquis perfecte se ab amoris affectu tueri possit, debet se ipsum in auersione odioque conseruare, vno contrario se ab alio defendendo. Atque hoc in causa fuit cur Samuel fuerit semper iudex aded iustus & illuminatus, quia (sicut ipsemet 1. lib. Reg. dixit) munera haudquaquam recepit. *Si de manu cuiusquam munus acceperit.*

Quis facientium ei, qui se ab hoc inordinato affectu auerit, & gaudij cupiat esse immunis. 1. Reg. 12.

6.

Secundus damni huius priuatiui gradus ex isto primo originem sumit: quem sequentia autoritatis citatæ verba innuunt, videlicet. *Incrassatus, dilatatus.* Vnde secun-

das hic gradus dilatio est voluntatis, læ in rebus temperaneis liberioris factæ, qui in eo consistit, vt non iam tantopere curet, doleat, tantique faciat creatis bonis frui, voluptatemque ex eis capere. Hoc autem inde illi euenit, quia prius fræna gaudio laxauit; præbendo quippe illi locum incrassata est in illo anima: sicut ibidem legitur: illaque gaudij & appetitus crassities fecit amplius ad creaturas voluntatem dilatari. Quæ res grauius inducit detrimenta. Iste enim gradus secundus, facit eum à Deo sanctisque exercitijs diuelli, eaque insipida ei reddit: iam enim aliud delicias suas transtulit, multasque ineptias gaudij & inania oblectamenta venatur. Qui quidem gradus quædo iam omnino fuerit consummatus, penitus ab homine continua, quibus vebatur exercitia profligat, eliminat, efficitque vt tota eius mens ac desiderium iam circa sæcularia occuperet. Iamque qui in hoc secundo gradu constituti sunt, non solum obscuratum habent iudicium ac intellectum, ad iustitiam veritatesque cognoscendas, sicut habent illi, qui in primo gradu versantur: sed etiam sunt admodum tepidi & remissi in illis pernolendis, & opere adimplendis, quemadmodum de illis dixit Isaias verbis istis. *Omnes diligunt munera, sequuntur retributiones, pupillo non iudicant, & causa viduæ non ingreditur ad illos: Quod non sit absque eorum culpa, præsertim quando eis ex officio incumbit. læ enim, qui in isto versantur gradu, malitia non carent, quemadmodum illi ea carerent, qui in primo sunt gradu. Atque hoc modo magis à iustitia & virtutibus elongatur, eò quod magis eorum voluntas creaturarum amore ardeat. Itaque id quod proprium est illis, qui in hoc secundo degunt gradu, est ingens in rebus spiritualibus tepiditas, & illarum admodum perfunctoria*

functoria adimpletio, potius illas propter cærimoniam quandam aut coactè, vel certe ex consuetudine, quam contraxerunt, quam ex amoris impulsu exercendo.

Tertius damni huius priuatiui gradus est, Deum omnino deserere, legum ipsius transgressionem, ne leuissimis mundi rebus desinat, nihili faciendo, & in peccata lethalia sese propter cupiditatem precipitando. Tertius autè iste gradus in lequëtibus superius illarum autoritatis verbis, notatur, videlicet, *Reliquit Deum factorem suum*. In hoc gradu versantur omnes illi, qui taliter potentias animæ rebus mundanis diuicijsq; immerferunt, vt nihil omnino curent ijs satisfacere rebus, ad quas diuina lege adstringuntur: magnaque obliuione & inertia tenentur in ijs, quæ ad illorum æternam salutem attinent, in rebus verò mundanis, multo sunt viuaciores & subtiliores. Ad eò vt illos appellauerit Christus in Euangelio huius sæculi filios dicens. *Quia filij huius sæculi prudentiores filij lucis sunt*, id est, in negotijs suis magis sunt circumspècti & perspicaces, quam filij lucis in suis: & hoc modo in rebus Diuinis nihil sunt, in rebus verò mundanis sunt omnia. Huiusmodi homines propriè sunt auari, qui tantopere iam tantaque cum affectu vehementia appetitum ac gaudium suam in res creatas profuderunt & extenderunt, vt nunquam expleri possint, quin potius eorum appetitus sitisque tanto amplius crescit, quanto magis ipsi à fonte, ex quo duntaxat satiari poterant, qui est Deus ipse elongantur. De istis enim ipsemet Deus per Ieremiam ait. *Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & foderunt fossas siccitas: cisternas dissipatas, quæ continere non valent aquas*. Et hoc ideo fit, quia in creaturis non reperit avarus, vnde suam suam extinguat, sed potius vnde eam au-

geat. Isti sunt qui in mille peccatorum genera, propter temporalia bona labuntur. Et de istis loquitur Dauid: *Transferunt in affectum cordis*.

Quartus damni huius priuatiui gradus vltimus, allatè à nobis auctoritatis verbis, exprimitur, videlicet: *Et recessit à Deo salutari suo*: Ad quem ex tertio, de quo immediate actum est, delabuntur. Ex eo enim, quod parui pendat avarus cor suum ad legis Diuinæ obseruantiam propter temporanea bona flectere, plurimum à Deo secundum memoriam, intellectum, & voluntatem anima ipsius elongatur, taliter illum à sua memoria abolendo, ac si Deus suus non esset, quod idcirco accidit, quia Deum suum pecuniam & temporalia bona constituit, quemadmodum docet S. Paulus. Auaritiam idolorum esse seruilitatem. Quartus siquidem gradus iste vique ad Dei obliuionem pertingit, corque, quod in Deo formaliter collocari debebat, formaliter in pecunijs reponere facit, ac si alium Deum non haberet. Ad quartum hunc gradum pertinet illi, qui res Diuinas & supernaturales ad temporalia tanquàm Deum suum dirigere, & ordinare non verentur. Cum tamen secus facere deberent, ad Deum videlicet illas dirigendo, vt ipsa æquitas postulabat. Ex istorum numero fuit impius ille Baalam, qui gratiam, quam à Deo receperat, vendebat. Simon quoq; Magus, qui arbitrabatur Dei gratiam pecunijs æstimari, cupiens eam emere. Quo facto plures pecuniam faciebant, siquidem putabant futuros etiam alios, qui eum plures gratiam pro pecunijs vendendo, æstimarent. Ad quartum hunc gradum, multis alijs modis non pauci diebus istis spectant, qui nescio quibus rationibus suis cupiditate sua obfuscatis, in spiritualibus rebus pecuniam seruiunt, & nõ Deo, mouenturq; ad

B.

Iohannis
CruceOpera
Mystica

NVI

124

Colos. 3. 5.

Num. 22.

per totum

7.

Act. 8. 18.

agendum propter pecuniam & non propter Deum, præ oculis temporaneâ mercedem & non Diuinum præmium habendo, multifariam multisq; modis suum præcipuum & principalem Deum, & finem pecuniam faciendo, illamque vltimo fini, qui est Deus, præponendo.

Ad hunc vltimum gradum pertinet etiâ omnes illi miserabiles, qui temporalium bonorum amore dementati, ad eâ illa pro Deo suo reputant, vt minimè ambigant vitas suas illi in sacrificiû offerre, quoties hunc Deum suum aliquâ temporaneâ iacturam sustinere animaduertût, in desperationis voraginem se ipsos demergendo, ac ob miserabiles fines se ipsos crudeliter maclâdo, hocq; modo suis ipsis manibus infelix, quod talis Deus confert, præmium patefaciêdo. Cû enim nihil ab ipso sperari possit, desperatione mortemq; tribuit: illos autem, quos tam crudeliter & ad vsq; vltimum mortis damnû non persequitur Deus iste, facite eos viuere moriendo in sollicitudinum aliarumque plurimarum miseriarum doloribus, non permittendo lætitiâ aliquam eorum corda subire, nec vt eis aliquid affulgeat boni in terra, facitque vt semper cordis sui tributû, suspendant pecuniæ, pro illaque subeant labores, congregando & colligêdo eam, ad vltimam iustæ perditionis iuxâ calamitatem, sicut obseruauit Sapientis dicens. *Diuitiæ conseruata in malum Domini sui.* In isto quoque quarto gradu sunt illi, de quibus dicit sanctus Paulus quod *Tradidit illos Deus in reprobum sensum.* Ad hæc enim vsque damna perducitur homo, quando gaudium suum in possessionibus vltimate reponit, sed & illi, quibus minora irrogat damna, maxima sunt commiseratione digni, siquidem vt diximus, plurimum deuicare facit eos, ac in Dei itinere retrocedere. Quapropter sicut dicit David, Ne

Ecccl. 5. 12.

Rom. 1. 28.

Pf. 48. 17.

timueris cum diues factus fuerit homo (id est) non ei inuideas, existimando te ab illo superari: quoniam cum interierit non sumet omnia, neq; desendet cum eo gloria (lætitia) eius.

C A P V T XIX.

De vtilitatibus, quas consequitur anima ex eo, quod gaudium à temporalibus rebus auellat.

In uigilandum itaque & diligentissime cauendum est spiritali viro, ne cor eius & gaudiû, incipiat sensim temporalibus rebus adhærere, timeatq; ne ex paruis iniitijs, in multa damna, crescendo de gradu in gradû deueniat. A paruis enim peruenitur ad magna, & exiguum in principio, ingens in fine damnû euadit que modicum vna scintilla ad rotum comburendû montê satis est. Nec vnquam idcirco securus sit, eò quod affectus ille & adhesio modica sit, sed confestim illam reicindat, nec hoc se postmodum facturû sibi persuadeat. Si enim quâdo adhesio illa adeo exigua est, & in suis adhuc iniitijs minime suppetit illi tantû animi, vt illâ excindat extirpetq; qua ratione id præstabit, postquam creuerit & profundas miserit radices? Præsertim cum Dominus nosser in Euangelio dicat. *Qui fidelis est in minimo, & in maiori fidele est.* Qui enim minora euitat, non ruet in maiora: sed in istis quoq; minoribus magnum reperitur detrimentum, eò quod contractum iam sit vallum, & murus cordis: & vt commune habet adagium: Dimidium facti, qui bene cœpit habet. Propterea admonet nos Dauid dicês. *Diuitiæ si affluât, nolite cor apponere.* Quod quâuis homo Dei sui causa non faceret, nec propter id, ad quod eum Christiana perfectio compellit; propter vilitates saltem, quas temporaliter (præter spiri-

Diligentissime cauendum est spiritali viro, ne cor eius & gaudiû, incipiat sensim temporalibus rebus adhærere, timeatq; ne ex paruis iniitijs, in multa damna, crescendo de gradu in gradû deueniat.

Luc. 16. 10.

Pf. 62. 11.